

gerad: मुहुसम्भ ° Inscr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 503, CL 10.

प्रवर्धन (wie eben) adj. dass.: प्रवृत्त ° Suçr. 1, 208, 1. स्यापु: ° HARIV. 33.

प्रवर्ष (von वर्ष mit प्र) m. Regen, Pāṇāt. 93, 2.

प्रवर्षण (wie eben) n. das Regnen, Regnenlassen: सुरेन्द्रस्य MBh. 3. 10012. Titel des 23ten Adhijā in VARĀH. Bṛh. S. und zwar nach BHATTOTP. zu 23, 1. fgg. in der Bed. der erste Regen. — VET. 5, 4 ist wohl प्रवर्षण st. प्रवर्षण zu lesen.

प्रवर्षिन् (wie eben) adj. regnend, regnen lassend, vergiessend: शैराघ ° MBh. 7, 9361. रुधिराघ ° 1, 1491. R. 1, 32, 14 (33, 11 GORR.). ऋधो वर्षाम हि वयं देवा: नरास्तूर्ध्वप्रवर्षिणः nach oben regnend (in der Form des Opfers) MBh. 12, 2147. Mārk. P. 16, 40.

प्रवर्क s. प्रवर्क.

प्रवलाकिन् m. 1) Pfau (चित्रमेखलक, welches Wilson durch one with a variegated girdle wiedergiebt). — 2) Schlange Viçva im ÇKDa. — Fehlerhafte Schreibart für प्रचलाकिन्.

प्रवल्क (von वल्क् mit प्र) m. Räthelspruch: संवत्सर ° Āçv. Ça. 10.5. Çāṅkh. Ça. 16, 26, 4. मनु ° (so heisst RV. 8, 29) 10, 11, 20. — Vgl. प्रवाह्ण und प्रवल्ली.

प्रवल्किका (wie eben) f. dass. H. 259. So heissen die Sprüche AV. 20, 133. — Ait. Br. 6, 33. Çāṅkh. Ça. 12, 21, 7. Br. 30, 7. प्रवल्हिका AK. 1, 1, 5, 6. H. 259, v. l.

प्रवस्य (von वस्, वसति mit प्र) n. das Scheiden, Abreisen: मा ध्यो-तिष: प्रवसथानि गन्म mögen wir nicht vom Lichte scheiden müssen RV. 2, 87, 7. प्रवसथमेष्यन् TBa. 1, 1, 10, 6.

प्रवसन (wie eben) n. das Abreisen, auf-Reisen-Gehen Spr. 2628.

प्रवसु (1. प्र + वसु) m. N. pr. eines Sohnes des Ilina MBh. 1, 3708.

प्रवस्तव्य (von वस्, वसति mit प्र) n. partic. fut. pass. imper. zu ver-reisen TS. 6, 2, 5, 5.

प्रवृत् (von वृत् mit प्र) 1) adj. führend, vehens: मेदेवासाम्प्रवृत् (नदी) MBh. 4, 2016. 6, 2639. कामप्रवृत् (नदी) 13, 3525. घनेकगन्ध ° (दे-श) R. 5, 17, 18. — 2) m. a) Bez. einer der sieben Winde, der die Plane-ten in Bewegung setzt, H. an. 3, 767. MED. h. 20. MBh. 12, 11124. 11170. 12400. HARIV. 12787. Sūryas. 2, 3. 11. 3. 12, 73. Siddhāntaṣ. 5, 42. Çāk. 163, v. l. VP. 240. BRAHMĀṆḌA. P. beim Schol. zu Çāk. 163. Wind überh. H. an. Bez. eines der sieben Zungen (als m!) des Feuers COLEBR. Misc. Ess. I, 190. — b) ein Behälter, in den Wasser geleitet wird: वर्षाम्बु ° Jāñ 2, 154. — c) das Hervorströmen AK. 3, 3, 18. H. an. MED.; vgl. प्रवाह्ण.

प्रवृत्त (wie eben) 1) n. a) eine Art Sänfte AK. 2, 8, 2, 20. H. 753. HALĀJ. 2, 290. MĀKĀH. 66, 12. — b) Schiff H. 876. Sch. HALĀJ. 3, 33. VID. 228. 230. 231. 234. 236. 318. KATHĀS. 13, 180. 23, 36. 44. 36, 80. 82. PĀṆḌAVĀTHAK. bei AUPRECHT im Index zu HALĀJ. — 2) m. N. pr. eines DĀHAVA KATHĀS. 47, 28.

प्रवृत्ति und प्रवृत्ती f. Räthsel BHAR. zu AK. 1, 1, 5, 6. ÇKDa. — Vgl. प्रवल्क, प्रवल्किका.

प्रवृत्तिका f. = प्रवल्किका AK. 1, 1, 5, 6. H. 259, v. l.

प्रवृत्ति (वा. वाति mit प्र) f. 1) das Wehen. Wegwehen: वातस्य प्रवामुप-वामन् वात्यर्चि: das Hin- und Herwehen AV. 12, 1, 51. VS. 13, 6. — 2) N. pr. einer Tochter Dakṣa's VĀJU-P. in VP. 122, N. 19.

प्रवाक (von वच् mit प्र) m. Verkündiger; s. सोम °.

प्रवाच् (1. प्र + वाच्) adj. beredt H. 346.

प्रवाचन (von वच् mit प्र) u. 1) Verkündigung: पिपेर्तु मा तदृतस्य प्रवा-चनम् RV. 10, 33, 8. — 2) Bezeichnung: द्वि ° adj. eine Doppelbezeich-nung führend, z. B. शोङ्गशेषिरयः Āçv. Ça. 12, 13.

प्रवाच्य (wie eben) P. 7, 3, 66. Vor. 26, 9. 1) adj. a) laut zu verkün-den, rühmenswerth, preiswürdig: विश्वेता ते सर्वेषु प्रवाच्या RV. 1, 51, 13. 105, 16. 117, 8. 132, 4. 2, 22, 4. 3, 33, 7. प्रवाच्यामिन्द्र तत्तव वीर्याणि कारिष्यत: 8, 51, 3. — b) anzureden: इति, प्रवाच्या मधुमूदनस्त्वया so musst du zu Madh. sprechen HARIV. 7334. 7211. — 2) n. = ग्रन्थ ein literarisches Product P. 7, 3, 66, Sch.

प्रवाद s. u. प्रवाल 2. प्रवादसागर m. N. pr. eines Buddha LALIT. 7 (प्रवाट °); vgl. प्रवातसार.

प्रवाण (von वा, वपति mit प्र) n. Rand —, Verbrämung an einem Gewebe: आविकानि लाकृतप्रवाणानि वसनानि LĪTJ. 8, 6, 20. — Vgl. प्रवण und u. निष्प्रवाणि.

प्रवाणि und प्रवाणी (wie eben) f. Weberschiffchen Schol. zu P. 5, 4, 160 und BHAR. zu AK. 2, 6, 3, 18 bei der Erklärung von निष्प्रवाणि, ÇKDa.

प्रवात (von वा, वाति mit प्र) n. Luftzug; luftiger Ort; windiges Wet-ter: यत्पूयति तत्प्रवाते विप्रजति TS. 6, 4, 2, 2. प्रवात, निवात Suçr. 1, 5, 3. °स्थापन 171, 20. 358, 11. 2, 143, 10. MBh. 1, 5827. प्राविपत भवेद्विमा प्रवाते कदली यथा 5, 403. ऋक् °सुभगो ऽयमुदेश: Çāk. 32, 16. प्रवातमा-सेवमाना MĀLAV. 8, 5. °शयन ein im Luftwege stehendes Lager 45, 19. °नोलोत्पल KUMĀRAS. 1, 47. प्रवातमिव पुष्पाणामधःपातकैककारणम् Ka-THĀS. 17, 135. 18, 24. 20. 223. °दीपचपला: (अग्रयः) 22, 40. DṚṢṬĀNTAC. 67 bei HAEB. S. 223.

प्रवातसार (प्र ° + सा °) m. N. pr. eines Buddha LALIT. ed. Calc. 8, 12. प्रवाटसागर (d. i. प्रवादसागर) bei FOUCAUX.

प्रवातेज (प्र °, loc. von प्रवात, + ज) adj. an luftigem Orte gewachsen NIK. 9, 8. RV. 10, 34, 1.

प्रवाद (von वद् mit प्र) 1) m. a) das Vonsichgeben eines Lautes: पुरा वयसा प्रवादात् Āçv. Ça. 4, 13. अप्रवादेन ohne ein Wort zu sagen, ohne Weiteres MBh. 14, 13. — b) Ausdruck, Nennung, Erwähnung: दृष्ट ° NIK. 1, 14. आदित्यप्रवादा स्तुतयः 2, 13. 4, 16. वैशानरीया: प्रवादा: 7, 28. 8, 2. — c) Ausspruch; Spruch; das Gerede der Menschen, Sage, Gerücht: दासी ° MBh. 4, 524. न परस्य प्रवादेन परेषां दण्डमाचरेत् Spr. 1415 (= MBh. 12, 3218). न मृत्युरस्तीति तव प्रवादम् MBh. 5, 1577. वेद ° ein Ausspruch der heiligen Schrift 12, 1958. 6780. शिष्ट ° KULL. zu M. 9, 61. इति न विदां प्रवाद: BHĀG P. 5, 10, 10. सत्यश्चापि प्रवादो ऽयम् (nämlich Spr. 2837. fg.) MBh. 1, 3073. सत्यश्चात्र प्रवादो ऽयं लौकिकः प्रतिभाति माम् । पितृ-न्मनुजायते नरा मातरमङ्गना: ॥ R. 2, 33, 26. ज्ञातो लोकप्रवादो ऽयम् 3, 22, 32. ज्ञाप्यो मानुषं खादतीति लोकप्रवादो दुर्निवार: HIT. 11, 6. VET. in LA. 12, 13. लोके PĀṆĀT. 174, 1. इति केषामपि कृदि प्रवादो ऽद्यापि वर्तते RĪGĀ-TAR. 3, 458. ऐतिह्यमविज्ञातप्रवृत्तकं प्रवादपारंपर्यम् Z. d. d. m. G. 7, 311, N. 2. लोके मिथ्या प्रवादो ऽयं यत्प्रयास्मि विनिर्जित: MBh. 14, 2892. प्रवादाय damit sich das Gerücht verbrette KATHĀS. 5, 42. राज्ञा मृत इति प्रवादं सर्वतो व्यधु: 13, 98. 24, 211. 218. 34, 236. 39, 31. 49. PĀṆ-ĀT. ed. orn. 57, 2. ज्ञातश्च लोकमध्ये प्रवाद: PĀṆĀT. 48, 22. मृत ° ein